

VI. Miscellanea

1. KONGRES FILOZOFJI I SOCJOLOGJI PRAWA

W pierwszych dniach października r. b. odbyła się w Paryżu druga sesja Międzynarodowego Instytutu Filozofji Prawa i Socjologii Prawniczej, poświęcona zagadnieniu „Les caractères essentiels du droit, en comparaison avec les autres règles de la vie sociale et les lois de la réalité”.

Prezesem Instytutu jest Louis le Fur, prof. prawa międzynarodowego Uniwersytetu Paryskiego. Sekretarzem generalnym Georges Gurvitch, autor znanego dzieła „L'idée du droit social” (1932). Pierwsza sesja Instytutu odbyła się w październiku 1933 r. i poświęcona była zagadnieniu „Le problème des sources du droit positif”.

Druga sesja zgromadziła około 30 uczestników z różnych państw europejskich. Nawet Azja była częściowo reprezentowana przez prof. Uniwersytetu Palestyńskiego (b. ucznia Petrażyckiego). Rosja Sowiecka nie była reprezentowana, natomiast zgłosił referat N. Aleksiejew, b. profesor Uniwersytetu Moskiewskiego. Zgłosił również referat prof. niemiecki Sauer.

Wśród zgłoszonych referatów na szczególną uwagę zasługiwały referaty G. del Vecchio, prof. Uniwersytetu Rzymskiego, H. Kelsena, prof. Uniwersytetu Genewskiego i L. Huberta, prof. Uniwersytetu Lille.

Z Polaków brał udział w kongresie prof. Peretiatkowicz z Poznania, który parokrotnie zabierał głos w dyskusji.

Następny kongres odbędzie się w kwietniu 1937 r. w Rzymie i będzie poświęcony zagadnieniu: Le but du droit (bien commun, justice, sécurité juridique).

2. IV. KONFERENCJA UNIFIKACJI PRAWA KARNEGO

W KOPENHADZE (30. VIII. — 4. IX. 35).

Z Polskiej Komisji Współpracy Prawniczej Międzynarodowej.

W dniach od 30 sierpnia do 4 września r. b. obradowała w Kopenhadze VI Międzynarodowa Konferencja Unifikacji Prawa Karnego. Rzeczone Konferencje zwoływane są co 2 lata przez Międzynarodowe Biuro Unifikacji Prawa Karnego, stanowiące po-

mocniczy t. zw. techniczny, organ Ligi Narodów w zakresie za-
leceń unifikacyjnych w prawie karnem państw poszczególnych oraz
w zakresie projektowania materiałów ustawodawczych dla kon-
wencji międzynarodowych w danej dziedzinie.

W VI-iej Konferencji brali udział przedstawiciele 38 państw,
a w tej liczbie poraz pierwszy delegaci Rosji Sowieckiej; ponadto
były reprezentowane: sekretarjat Ligi Narodów, Unja Międzypar-
lamentarna i szereg innych, organizacji międzynarodowych, zwią-
zanych z badaniami prawno-karnymi, jak np. Międzynarodowa Kom-
misja Karno i Penitencyjna, Międzynarodowa Komisja Policji
Kryminalnej i inne. Przewodniczył VI-iej Konferencji prokurator
generalny Królestwa Duńskiego August Goll, oraz zastępczo pierw-
szy prezes sądu kasacyjnego w Rzymie senator D'Amelio. Ponadto
do prezydium honorowego Konferencji należeli: prezes „Biura
Międzynarodowego” b. premier belgijski hr. Carton de Wiart oraz
szwedzki minister sprawiedliwości Schlyter. Porządek dzienny obej-
mował szereg szczególnie trudnych i częściowo już na poprzednich
konferencjach rozważanych zagadnień, a mianowicie: w Komisji
1-szej (przewodniczący — sędzia Caloyanni — Paryż) — pojęcie
przestępstwa politycznego; w komisji 2-giej (przewodniczący prezes
izby karnej sądu kasacyjnego w Rzymie Aloisi) — ujednostajniona
systematyzacja przepisów kodeksowych w sprawie wydawania prze-
stępców (ekstradycji); w komisji 3-ciej (przewodniczący prof. i sę-
dzia sądu kasacyjnego w Paryżu Roux) — zasady międzyna-
rodowego ścigania terrorystów; w komisji 4-tej (przewodniczący prof.
i sędzia sądu najwyższego w Warszawie Rappaport) — sprawa
obowiązkowego prostowania pod rygorem karnym fałszych lub ten-
dencyjnych wiadomości prasowych na terenie międzynarodowym.
Zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy Komisji 1-szej, prezesa Ham-
mericha (Kopenhaga) — VI Konferencja uchwaliła nowe, pogłę-
bione i uelastycznione równocześnie pojęcie przestępstwa politycz-
nego, wyłączając z zakresu przywilejów prawa przytułku (azyłu)
szereg czynów, związanych z popełnieniem przestępstwa politycz-
nego, lecz ujawniających niskie pobudki działania sprawcy bądź
leż związanych z groźbą niebezpieczeństwa powszechnego lub atmo-
sferą zamachów terrorystycznych; z drugiej jednak strony — objęto
nowem pojęciem przestępstwa politycznego takie czyny przestępne
z zakresu prawa karnego powszechnego, które nabierają charakteru
specyficznych przestępstw politycznych w danym szczególnym ustro-
ju prawno-państwowym.

Skolei Konferencja wysłuchiwała referatu sprawozdawcy komisji
2-giej, prof. uniwersytetu paryskiego Donnedieu de Vabres'a i za-

kończyła w tym względzie szereg prac z Konferencji uprzednich, uchwalając całość projektowanych do ujednostajnienia przepisów ekstradycyjnych. Skolei po referacie sprawozdawcy, prof. uniwersytetu gandawskiego Gunzburga, przyjęto przepisy o międzynarodowym ściganiu terrorystów, uzupełniając i po części zmieniając szereg uchwał odnośnych, plenarnych i komisyjnych, zapadłych w danej, szczególnie trudnej, materji na Konferencjach poprzednich. VI. Konferencja uwzględniła w tym względzie szereg wniosków i wskazań zgłoszonego referatu polskiego adw. dr. Lemkina, który osobiście brał udział w pracach komisji 3-ej Konferencji.

Udział merytoryczny Polski w pracach Konferencji wyraził się ponadto w rozważeniu na komisji 4-ej referatu nieobecnego na Konferencji dr. Potulickiego, zast. naczelnika Wydz. Traktatowego M. S. Z., którego referat, dotyczący prostowania fałszywych lub tendencyjnych wiadomości prasowych na terenie międzynarodowym, został odczytany i którego negatywne co do międzynarodowego uregulowania danej materji wnioski wpłynęły na decyzję odnośnej komisji o odroczeniu rozstrzygnięcia tej spornej materji na Konferencji VI.

Jako trzeci ekspert polski brał osobiście udział w pracach VI Konferencji pułk. dr. Nagler, wybrany na wiceprezesa komisji 1-ej i współprezentujący równocześnie Międzynarodową Komisję Policji Kryminalnej.

W Konferencji Kopenhaskiej brało poraz pierwszy udział Wolno Miasto Gdańsk w osobie członka odrębnej delegacji gdańskiej, dyr. sądu okręgowego w Gdańsku dr. Eulera. Odnośnej delegacji przewodniczył — w myśl umów obowiązujących — delegat Rządu Polskiego prof. E. Stan. Rappaport. Dr. Euler brał udział w pracach wyżej wymienionej komisji 2-giej Konferencji i pozostawał w stałym kontakcie bezpośrednim z członkami delegacji polskiej.

3. CZASOPISMO O KRAJACH BAŁTYCKICH

Notujemy ukazanie się w sierpniu r. b. pierwszego zeszytu czasopisma, wydanego przez ruchliwy i zasłużony już Instytut Bałtycki w Toruniu. Czasopismo to nosi tytuł „Baltic Countries” (Kraje Bałtyckie), wydawane jest w języku angielskim, a poświęcone szerzeniu znajomości podstaw współżycia między ludami bałtyckimi. Pierwszy, okazały, pięknie wydany zeszyt w dużym formacie in quarto zawiera przeszło 150 stron druku. Redakcja, w osobie Dr. Józefa Borowika oraz komitetu redakcyjnego złożonego wyłącznie z profesorów wyższych uczelni (między nimi z Pol-

ski prof. L. Krzywicki, St. Pawłowski, E. Taylor) zdołała zebrać w tym pierwszym zeszycie prace 20 uczonych polskich oraz prace 17 uczonych ze wszystkich krajów bałtyckich. Przeważają artykuły poświęcone zagadnieniom historycznym, jednak kilka zajmuje się problemami społeczno-gospodarczymi państw bałtyckich. Oprócz artykułów zeszyt zawiera dział recenzyj i bibliografij najważniejszych publikacyj i wydawnictw z różnych dziedzin nauki dotyczących problemów związanych z przeszłością i życiem państw bałtyckich. Umieszczony w końcu zeszytu dodatek statystyczny („Baltic Yearbook”) obejmuje na kilkunastu stronach najważniejsze dane statystyczne dotyczące Danji, Szwecji, Finlandji, Estonji, Łotwy, Litwy, Polski, Gdańska i Niemiec. Nowe czasopismo staje się dla tych wszystkich, którzy się zajmują lub interesują problemami regionu bałtyckiego, źródłem celowo zebranych naukowych informacyj w zakresie stosunków gospodarczych, kulturalnych i politycznych. Nie wątpimy, że źródło to w miarę ukazywania się następnych zeszytów stawać się będzie coraz więcej niezbędnem i u nas i w krajach, któremi się zajmuje.

St. R.

4. PIŚMIENICTWO SŁOWIAŃSKIE (POLONICA)

„*Narodnostní Obzor*” (Praga) w zesz. 1 r. b. daje krótką wzmiankę na temat, iż nowa Konstytucja polska nie zmienia prawnego położenia mniejszości narodowych w Polsce. Pomieszcza też krótki artykuł na marginesie manifestacyjnego zjazdu w polskim Cieszynie, starając się mapami, datami statystycznymi przekonać o odwiecznych prawach Czechów do Śląska Cieszyńskiego; w zesz. 2-gim daje ciekawą kronikę działalności politycznej mniejszości narodowych w Polsce, szczegółowiej omawiając życie polityczne organizacji ukraińskich i niemieckich. W tymże zeszycie omówiona została bardzo krytycznie książka Studnickiego „System polityczny Europy a Polska”. W zesz. 4-tym omówiono kształtowanie się stosunków szkolnych dla mniejszości niemieckiej w Polsce i odwrotnie, dochodząc do wniosku, opartego na danych oficjalnych obu państw, że polska mniejszość jest wybitnie pokrzywdzona. Na 170 tysięcy dzieci niemieckich w Polsce wypada 766 szkół elementarnych i 38 średnich, tymczasem na 120 tys. dzieci polskich przypada tylko 69 szkół elementarnych i 1 średnia (gimnazjum w Bytomiu). W tymże zeszycie znajdujemy recenzję sprawozdawczą książki K. Kierskiego „Ochrona praw mniejszości w Polsce”.

„*Pravny Obzor*” (Bratysława) w zeszytach 11—12 r. b. pomieszcza jak zwykle przegląd treści czasopism polskich (Gazeta Sąd. Warsz. Nr. 16—26; Głos Sądownictwa Nr. 5—8; Polski Proces

Cywilny Nr. 7—16; Czasopismo Adw. Polskich Nr. 1; Przegląd Notarialny Nr. 8—14; Wileński Przegląd Prawniczy Nr. 5—8; Czasopismo Sędziowskie Nr. 3; Prawo Nr. 5—6; Ruch Prawn. Ekon. i Socj. Nr. 3; Czasopismo Prawn. i Ekon. rocznik XXIX; Przegląd Prawa i Adm. Nr. 2).

„*Sociologická Revue*” (Praga) w zesz. 1—2 A. Blaha omawia książki: 1. L. Krzywickiego „Primitive society and its vital statistics”, podnosząc z uznaniem ogrom pracy włożonej w to dzieło, oparte na bogactwie źródeł, statystyk etc; 2. o książce Fl. Znanieckiego „Method of sociology” wyraża się recenzent z wielkim uznaniem, zarzucając jedynie pominięcie w niej literatury słowiańskiej; 3. w recenzji o książce Fl. Znanieckiego „Ludzie terażniejsi a cywilizacja przyszłości” z zadowoleniem podkreśla A. Blaha, że autor należy do małego grona optymistów. Obecnie jest to niemodne. Książka Znanieckiego napawa otuchą, tembardziej, że nie jest ona spekulacją myślową, gdyż autor do wniosków swych dochodzi w oparciu o materiał naukowy—700 życiorysów i materiałów dostarczonych przez 60 grup i instytucyj wychowawczych. Prócz powyższych recenzji omówione zostały jeszcze przez A. Żabko Potopowicza: 1. St. Miłkowskiego „Agraryzm jako forma przebudowy ustroju społecznego” i 2. Sondela J. K. „Gospodarstwo włościańskie a kapitalizm”. Recenzent zdając sprawozdanie z treści, podkreśla, że w literaturze polskiej mało jest książek poświęconych zagadnieniu struktury socjalno-ekonomicznej wsi. Książki A. Żabko Potopowicza poświęcone zagadnieniom agrarnym w Czechosłowacji a. m.: 1. „Przewodnie myśli czechosłowackiej nauki o społecznym gospodarstwie agrarnem” oraz 2. „Socjologia wsi w Czechosłowacji” zostały przychylnie omówione przez A. Blahę.

„*Soudcovské Listy*” (Praga) w zesz. 5—10, dają przegląd treści 2 zesz. „Ruchu Prawn. Ekon. i Socj.” oraz „Głosu Sądownictwa” zesz. 4—8, zamieszczając stamtąd krótkie sprawozdanie ostatniego Walnego Zjazdu Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów R-P., oraz streszczenie artykułu K. Fleszyńskiego „O sądowniczą pracę społeczną” i Salewicza „Sądownictwo a nowa Konstytucja”.

5. Z TOWARZYSTW PRAWNICZYCH I EKONOMICZNYCH

Lubelskie Towarzystwo Prawnicze.

Sprawozdanie z działalności za rok ubiegły.

Zarząd Towarzystwa Prawniczego, powołany przez walne zgromadzenie w dniu 13 maja 1935 roku ukonstytuował się w sposób następujący: Prezes B. Sekułowicz, wiceprezes St. Kalinowski,

skarbnik Z. Gołębiowski, bibliotekarz A. Deryng, sekretarz W. Quinzini oraz członkowie: A. Berger i E. Wikiera.

Liczba członków Towarzystwa w roku sprawozdawczym wynosiła 159. Zarząd Towarzystwa odbył w okresie sprawozdawczym 3 posiedzenia, poświęcone sprawom organizacyjnym. Właściwa działalność została ześrodkowana w sekcjach.

W sekcji prawa cywilnego odbyto 15 posiedzeń, w tern 13 z referatami. Przeciętnie frekwencja członków na zebraniach tych wynosiła około 40 słuchaczy (22 do 60).

W sekcji prawa karnego zorganizowano 2 odczyty.

Biblioteka Towarzystwa powiększyła się o dalsze 40 dzieł nowych oraz 120 tomów i zeszytów czasopism.

Prenumerowano stale następujące czasopisma: „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, „Gazetę Admin. i Pol. Państwowej”, „Czasopismo Sądowo Lekarskie”, „Nowy Proces Cywilny”, „Palestre”, „Głos Sądownictwa”, „Orzecznictwo Sądów Polskich oraz Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego”. Wydano kosztem Towarzystwa pracę sędziego Adama Bergera „Usiłowanie przestępstw nieumyślnych”.

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne we Lwowie.

Sprawozdanie z działalności za rok ubiegły.

W okresie sprawozdawczym wydano XII i XIII zeszyt „Przeгляdu Ekonomicznego” tudzież jako V—VIII tom Biblioteki — dwutomowe dzieło prof. L. Biegeleisena „Szkoła a gospodarstwo narodowe”, Dr. Jana Sondela „Gospodarstwo włościańskie a kapitalizm”, prof. Leopolda Caro „Prawa ekonomiczne a socjologiczne” i księgę pamiątkową ku czci Leopolda Caro. Ponadto Towarzystwo urządziło w roku sprawozdawczym 14 odczytów. Towarzystwo wydało od roku 1929 począwszy około 240 arkuszy druku. Ostatnio ogłosiło konkurs na pracę źródłową o przebiegu polityki gospodarczej i społecznej w Polsce, wyznaczając 2000,— zł nagrody poza honorarjum autorskiem. Biblioteka Towarzystwa rozporządza dziś 1325 dziełami oraz 63 czasopismami fachowemi. Majątek Towarzystwa wynosi 2835,56 zł, fundusz wydawniczy 10 406,95 zł.

Z walnem zgromadzeniem połączono uroczystość jubileuszową z okazji 45-lecia pracy naukowej prezesa Towarzystwa, prof. Dr. Leopolda Caro. Zamianowano go członkiem honorowym Towarzystwa. Wręczono mu wspomnianą księgę pamiątkową, obejmującą 503 strony, fotografię jubilata i bibliografię jego prac (247 pozycji od r. 1888 począwszy).

6. ZE ZWIĄZKU ADWOKATÓW POLSKICH

Dnia 2 czerwca b. r. odbyło się w Poznaniu doroczne Walne Zgromadzenie Związku Adwokatów Polskich przy licznych udziałach delegatów z Katowic, Krakowa, Lwowa, Poznania, Torunia, Warszawy i Wilna.

Przewodniczący wiceprezes dr. Jan Kręglewski z Poznania otworzył Zgromadzenie przemówieniem żałobnym z powodu zgonu śp. Marszałka Piłsudskiego, którego pamięć uczcili obecni jednominutowym milczeniem.

Następnie przewodniczący wygłosił przemówienie ku czci i pamięci Prezesa Związku dra Antoniego Dziędzielewicza, którego pamięć uczcili obecni przez powstanie.

Wiceprezes Związku Adwokatów Polskich dr. Blumenfeld ze Lwowa zdał sprawę z czynności i prac Zarządu Głównego oraz przedstawił obrót kasowy z preliminarzem budżetu na rok 1935, dziękując Naczelnej Radzie Adwokackiej i Radzie Adwokackiej w Poznaniu z dary pieniężne na fundusz aplikantów im. śp. dra. Dziędzielewicza spowodu jego śmierci.

Sprawozdanie z czynności Zarządu i kasowe przyjęto po dyskusji do wiadomości.

Dłuższą dyskusję wywołał wniosek o rozwiązanie Związku Adwokatów Polskich, który wszyscy delegaci niemal jednomyślnie odrzucili, uznając, że Związek Adwokatów Polskich jako organizacja bezpartyjna i apolityczna, jednocząca całą palestrę polską, ma przed sobą dalsze ważne zadania i cele do spełnienia i że w ciągu 24 lat mu nie braknie.

Następnie uchwalono jednomyślnie upoważnić Zarząd Główny w czasie, w którym to uzna za stosowne do poczynienia kroków o przeniesienie Zarządu Głównego Związku ze Lwowa do Warszawy.

Dokonane wybory na rok 1935 dały następujący wynik: przewodniczący — Cezary Ponikowski (Warszawa); wiceprezesa — Bruno Blumenfeld (Lwów), Jan Kręglewski (Poznań), Leon Nowodworowski (Warszawa), Stanisław Rowiński (Kraków); członkowie Zarządu — Bolesław Bielawski, Adam Chełmoński, Antoni Jurkowski, Jan Podkomorski, Zygmunt Nagórski, Wacław Szymański (Warszawa), Karol Stach (Katowice), Feliks Borowczyk (Nowy Sącz), Stanisław Kalinowski (Lublin), Karol Argasiński, Bolesław Wróblewski, Kazimierz Łaz, Artur Till (Lwów), Bolesław Jagielski, Stefan Dembiński, Kazimierz Dziembowski (Poznań), Stefan Michałek (Toruń), Mieczysław Engiel (Wilno).

7. KONKURS POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO WE LWOWIE

Polskie Tow. Ekonomiczne we Lwowie ogłasza konkurs na pracę: „Przebieg polityki gospodarczej Polski od 1918 do 1935”.

W osobnych rozdziałach należy uwzględnić przemysł, rolnictwo, handel, spółdzielczość, stosunki walutowe i kredytowe.

Termin nadsyłania prac do dnia 1 października 1936 roku, pod adresem: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne we Lwowie.

Sąd konkursowy będzie w swoim czasie przez Zarząd Towarzystwa ustanowiony, a skład sądu podany do wiadomości publicznej.

Prace powinny być źródłowe i wyczerpujące, wolne od wszelkich tendencji partyjno-politycznych. Krytyka rzeczowa natomiast, jest nie tylko dopuszczalna, ale wprost nieodzowna.

Autor winien zbadać całe ustawodawstwo gospodarcze polskie w danej materji, zapoznać się ze stenograficznymi sprawozdaniami Sejmu i Senatu, spostrzeżeniami odnośnych Komisij parlamentarnej oraz całą literaturę przedmiotu.

Głównem zadaniem pracy, jest dokładne i umiejętne przedstawienie przebiegu naszej polityki gospodarczej w danym okresie czasu.

Oczywiście jednak zwiększyłoby wartość pracy, gdyby autor jej, nie poprzestał na suchem wyliczeniu faktów i treści ustaw, ale zarazem umiał porównać je z ustawodawstwem i stosunkami w Niemczech, Francji, Anglii, Italji, Rosji Sowieckiej i innych państwach, tudzież ocenić je bezstronnie ze stanowiska ich pozytywnej lub negatywnej wartości dla państwa.

Za najlepszą pracę ustanawiamy nagrodę zł 2 000,— (dwa tysiące złotych).

Autor nagrodzonej pracy, której ogłoszenie drukiem Towarzystwo sobie zastrzega — otrzyma ponadto 15% ceny księgarskiej brutto po potrąceniu jej wydania.

8. KONKURS MINISTERSTWA SKARBU

Ministerstwo Skarbu rozpisuje konkurs na napisanie pracy p. t. „Rewizja ksiąg dla celów podatkowych”.

Praca ta o dowolnej objętości, winna obejmować następujące zagadnienia: a) istotę i rodzaje rewizji ksiąg, b) księgi prawidłowe i rzetelne, c) ważniejsze fałszowanie: dowodów, ksiąg, bilansów, in-

wentarzy rachunku strat i zysków, d) ustalenie różnic do wymiaru podatków przemysłowego i dochodowego w przedsiębiorstwach: handlowych, przemysłowych, bankowych, ubezpieczeniowych, w gospodarstwach rolnych, e) sporządzanie protokołu rewizji ksiąg.

Za najlepiej napisane prace Ministerstwo wyznacza 5 nagród: 1 w wysokości 500 zł; 2 w wysokości po 250 zł i 3 wysokości po 100 zł. Termin nadsyłania prac upływa z dniem 1-ym stycznia 1936.

Prace zaopatrzone wyłącznie godłami autora należy przesyłać do Biura Personalnego Ministerstwa Skarbu w zamkniętych kopertach, do których należy załączyć również zapieczętowaną kopertę, zawierającą: godło, imię, nazwisko oraz adres autora. Powyższe prace staną się wyłączną własnością Ministerstwa Skarbu, które zastrzega sobie prawo ich zużytkowania dla celów, jakie uzna za wskazane.

9. XI. MIĘDZYNARODOWY KONGRES KARNY I PENITENCJARNY

W czasie od 18 do 24 sierpnia br. obradował w Berlinie XI. międzynarodowy kongres karny i penitencjarny, z udziałem przedstawicieli 50 państw. Polskę reprezentowało 6 osób: dr. Potulicki, asesor Pospieszalski, sędzia Śliwowski, adw. Wiewiórska oraz prof. prof. Wolter i Glaser. Delegacja polska była bardzo nieliczna skoro zważywszy, że delegacja niemiecka obejmowała około 60 osób, a ogólna liczba członków delegacji zagranicznych około 400.

Tematy obrad, których było 12, rozdzielono na 4 sekcje: a) ustawodawczą, b) administracyjną, c) prewencyjną i d) nieletnich.

Ogółem zgłoszono 137 referatów, w tern na Polskę przypada niestety tylko 4 (pp. Dworzak, Jarzyna, Śliwowski, Wiewiórska).

W sekcji I-szej najbardziej ożywioną dyskusję wywołała kwestja 2-ga, (jakie środki należałoby zalecić dla skrócenia t. zw. proces monstres) przyczem należy podkreślić przeciwne sobie opinie pp. Wilke — Niemcy i Bouzat — Francja. W rezultacie uchwalono rezolucję kompromisową, rozszerzającą znacznie tradycyjną rolę sędziemu.

Przedmiotem szczególnych zainteresowań sekcji 2-jej było ustalenie różnicy między wykonywaniem kary pozbawienia wolności a środkiem zabezpieczającym, mającym taki sam skutek. Zebrani doszli do wniosku, że ustawowo nie można tej różnicy określić, gdyż znajduje się ona raczej w dziedzinie ścisłej teorii, w każdym

razie należy dążyć do przeprowadzania środków zabezpieczających w osobnych zakładach, oddzielonych od więzień i lepszego traktowania znajdujących się tam osób.

W sekcji prewencji na plan pierwszy wysunęła się kwestja sterylizacji i kastracji. Znaczna liczba przedstawicieli, w tem wszyscy obecni na zebraniu członkowie delegacji polskiej, wypowiedziała się kategorycznie przeciwko dopuszczalności takich zabiegów.

Wnioski referentów generalnych wypowiedziane w sekcji IV nie natrafiły na istotniejsze obiekcje.

Następny kongres odbędzie się w 1938 r. w Rzymie.

10. II. ZJAZD SOCJOLOGÓW POLSKICH

W dniu 1, 2 i 3 listopada r. b. odbędzie się w Warszawie II-gi Zjazd Socjologów Polskich.

Komitet Zjazdu stanowią: prof. L. Krzywicki — przewodniczący, dr. J. Chałasiński — sekretarz, członkowie: prof. J. Bystron, dyr. K. Kornilowicz, prof. W. Makowski, dr. St. Rychliński, prof. F. Znaniński.

Tematem obrad Zjazdu będą: 1. badania socjograficzne, jako podstawa planowania w zakresie organizacji życia społecznego, 2. zagadnienia ludnościowe i 3. zagadnienia socjologiczno-wychowawcze.

Adres komitetu zjazdowego: Instytut Spraw Społecznych — Zjazd Socjologiczny, Warszawa, ul. Wilcza 1 m. 5, tel. 9-60-42.

11. FUNDUSZ WYDAWNICZY „RUCHU”

Na fundusz wydawniczy „Ruchu” złożyli:

Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu	350 zł
Zarząd miasta Poznania	100 „
Akwawit	100 „

Zwracamy się do wszystkich przyjaciół naszego pisma z usilną prośbą o poparcie przez pozyskiwanie nowych prenumeratorów jak również przez zasilanie „Funduszu wydawniczego”. Wszelkie kwoty składane na Fundusz wydawniczy „Ruchu” (P. K. O. 201 346) będą na tern miejscu niezwłocznie ogłaszane.